

Almindelige bemærkninger

Den 1. januar 1996 trådte den første Landstingslov om støtte til politisk arbejde i kraft. Den blev senest ændret i forbindelse med EM 2000. Som følge af samfundsmæssige og valgtekniske ændringer anbefalede Landstingets Lovudvalg i den forbindelse, at der nedsattes en arbejdsgruppe med henblik på en mere omfattende revision af Landstingslov om støtte til politisk arbejde. Arbejdsgruppen bestod af Landstingets Bureau, Økonomidirektoratet og Landsstyrets Sekretariat. Arbejdsgruppen har arbejdet ud fra Lovudvalget betænkning og er med den baggrund fremkommet med et udkast til en mere tidssvarende og administrativt mere tilgængelig lovgivning, der er i overensstemmelse med de samfundsmæssige og valgtekniske forhold der gælder i dag. Blandt andet er det gennem bestemmelsernes udformning præciseret, at der ydes tilskud til Landstingets medlemmer og deres politisk arbejde i forbindelse med arbejdet i Landstinget, samt at tilskuddet ydes på baggrund af mandatet.

Loven omfatter økonomisk tilskud til politisk arbejde. Tilskuddet ydes til arbejdet i Landstinget, og der kan endvidere ydes tilskud til dækning af udgifter ved deltagelse i kommune- og landstingsvalg. Muligheden for at yde tilskud til valgkamp er fakultativ, dvs. at de politiske partier og enkeltkandidater ikke har et egentligt retskrav på at modtage tilskud til at føre valgkamp. Beslutningen om ydelse af tilskud til valgkamp vil ske i forbindelse med behandlingen af Finansloven

Begrebet: politisk arbejde skal forstås i bredeste betydning og er ikke til hinder for, at de kandidater, der udtrykkeligt er benævnt "upolitiske", kan få tilskud, og tilskudsbeløbet kan anvendes til formål, der skønnes hensigtsmæssige til det politiske arbejde.

Tidligere er der blevet ydet et fast tilskud, samt et tilskud for hver stemme der blev opnået ved et landstingsvalg. Som følge af Lovudvalgets betænkning på EM 2000/10 i forbindelse med Landstingets 2. behandling af forslag til ændring af Landstingslov om tilskud til politisk arbejde, blev der anbefalet en ændring af denne fordelingsmetode. Lovudvalget udtalte "Blandt andet er det efter udvalgets opfattelse mindre hensigtsmæssigt, at antallet af opnåede stemmer ved sidste valg indgår i beregningsgrundlaget for tilskuddets størrelse". Udvalget udtalte endvidere "Dette beregningsgrundlag bevirker, at to partier med samme antal medlemmer i Landstinget, og dermed samme behov for sekretærbistand m.v., ikke kan være sikre på at modtage samme tilskud."

I lovforslaget foreslås det, at de i Landstinget repræsenterede partier, kandidatforbund og medlemmer uden for partierne fremover vil modtage tilskud på baggrund af det antal mandater, de har hver den 1. januar i ansøgningsåret. Dette er foreslået med henblik på en forenklet administration af ordningen som står mål med den fordel evt. ulempe der er med det nuværende system. I henhold til forslaget vil de i Landstinget repræsenterede partier, kandidatforbund og medlemmer uden for partierne modtager et fast tilskud på 160.000 kr. for det første mandat og 80.000 kr.

for hvert af de følgende mandater. Enkeltkandidater vil opnå støtte svarende til det første mandat for et parti eller kandidatforbund. Grunden til, at der er forskel på tilskuddet for det første mandat og de efterfølgende mandater, er at behovet for bla. sekretærbistand ikke vokser proportionalt med antallet af mandater.

Niveauet for det økonomisk tilskud til politisk arbejde for medlemmer af Landstinget omfattet af forslaget er fastlagt så det ikke tilskynder til udtræden af parti eller kandidatforbund på baggrund af økonomiske overvejelser. Ved fastlæggelse af niveauet har der ligeledes været sammenligninger med det gennemsnitlige niveau (tilskud pr. landstingsmedlem) for økonomisk tilskud til partierne og kandidatforbundet.

Pr. 1. januar 2000 har partierne og kandidatforbundet for 2000 modtaget følgende tilskud til politisk arbejde:

Tilskud	Landstingsmedlemmer	Tilskud pr. Landstingsmedlem	Parti, Kandidatforbund og enkeltkandidater
636.000	8*	79500	Atassut
583.020	7	83289	IA
803.940	11**	73085	Siumut
417.180	4	104.295	Kandidatforbundet
196.360	1	196.360	Enkeltkandidat
i alt 2.636.500			

* Det bemærkes, at ét medlem efterfølgende er udtrådt uden, at der er foretaget regulering af tilskuddet. Dette medlem har i henhold til seneste ændring af Landstingslov om støtte til politisk arbejde modtaget 50.000 i tilskud.

** Det bemærkes, at én enkeltkandidat (kandidat valgt uden for partiet) efterfølgende er indtrådt i partiet uden, at der er foretaget regulering af tilskuddet til partiet.

Det er med forslaget tilsigtet, at der ikke sker en reduktion/forøgelse i det årlige økonomiske tilskud til et parti eller kandidatforbund ved et landstingsmedlems udtræden/indtræden af partiet eller kandidatforbundet, i det år hvor medlemmet udtræder eller indtræder. Tilskuddet vil først i det efterfølgende år blive reguleret for denne forskydning i mandatfordelingen. Efter det tidligere system blev tilskuddet ydet for en firårig periode og der skete således først en regulering ved nyvalg. I forslaget er der lagt op til, at der skal ansøges om tilskuddet én gang om året således, at det i den forbindelse bliver muligt at foretage en årlig regulering af tilskuddet i overensstemmelse med den faktiske mandatfordeling.

Høring

Forslaget har været til høring hos

- 1) Atassut
- 2) IA
- 3) Siumut
- 4) Kandidatforbundet
- 5) Otto Steenholdt
- 6) Landstingets Bureau
- 7) Økonomidirektoratet
- 8) Den centrale Regnskabsafdeling

Der er i forbindelse med høring af forslaget indkommet følgende bemærkninger:

- Siumut har foreslået, at der tildeles ét beløb pr. mandat, nemlig, 100.000. Forslaget vil betyde en samlet omkostning på ca. 3.1 mill. i forhold til det foreliggende forslags ca. 2.76 mill.

Endvidere er det foreslået, at der i forbindelse med forslagens § 6, stk. 2 (tilskud til valg) fastslås en bestemt beløbsstørrelse på 60 kr. pr. stemme opnået ved sidste valg. Efter den gældende ordning fremgår dette af finansloven, og vedtages løbende, med deraf følgende mulighed for evt. ændringer i forbindelse med behandlingen af finansloven. Dette muliggør en mere fleksible og dynamisk ordning som også giver mulighed for at tilgodese kandidater som ikke tidligere har været opstillet.

- Otto Steenholdt har foreslået, at medlemmer der udtræder tildeles et beløb på henholdsvis 160.000 eller hvis det ikke er muligt så minimum 80.000, da medlemmer der står alene har et særligt stort behov for støtte til det politiske arbejde, som ikke kan dækkes af 40.000 (som i forslaget).

- Økonomidirektoratet har ingen kommentarer til forslaget.

- Landstingets Bureau, havde alene bemærkninger af teknisk karakter. Særligt var der et behov for at præcisere, at enkeltkandidater valgt uden for parti eller kandidatforbund, ville ved indtræden i et parti med efterfølgende udtræden generhverve sit oprindelige tilskud på 160.000.

- IA har ingen kommentarer til forslaget.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Der er ved udarbejdelsen af forslaget tilsigtet en budgetneutral fordeling således, at der samlet set ikke sker en væsentlig forøgelse af omkostningerne. Med forslaget er der forsøgt opnået et fordelingsprincip der ikke er så variabelt ud fra identiske forudsætninger. Der er endvidere med forslaget tilsigtet en ordning som er mere gennemskuelig, og som for alle parter er lettere at administrere, uden at det af den grund bør medføre yderligere administration. Da udfaldet af kommende valg, antallet af henholdsvis partier, kandidatforbund, enkeltkandidater og ind- og udtrædende medlemmer ikke er til at forudsige præcist, er det også umuligt at forudsige, hvordan den fremtidige fordeling vil udvikle sig.

Parti	Tilskud i dag (mandater)	Tilskud efter nye regler (mandater)	Ændring
Atassut	636.000 (7)	640.000 (7)	4.000
IA	583.020 (7)	640.000 (7)	56.980
Siumut	803.940 (12)*	1.040.000 (12)	236.060
Kandidatforbundet	417.180 (4)	400.000 (4)	- 17.180
Enkeltkandidater	0 (0)	0	196.360 **
Løsgængere	50.000 (1)	40.000	- 10.000
Ialt	2.490.140	2.760.000	73.500

* Partiets tilskud er baseret på 12 mandater, da en enkeltkandidat er indtrådt i partiet.

** Enkeltkandidaten er indtrådt i et parti og vil derfor ikke længere få udbetalt selvstændigt tilskud. Tilskuddet indgår med 80.000 kr i beregning af det tilskud der tilfalder partiet

Det er undtagelsen, at et medlem af Landstinget valgt for et parti eller kandidatforbund senere udtræder af partiet eller kandidatforbundet. Forslaget forventes ikke at påvirke antallet af medlemmer af Landstinget, der bliver løsgængere.

Det er ikke muligt at forudsige, hvor mange eller hvor få medlemmer der i fremtiden vil udtræde af et parti eller kandidatforbund, og det vil derfor heller ikke være muligt at forudsige evt. udgifter i den forbindelse. Men det må skønnes, at der også i fremtiden vil være få der benytter sig af denne mulighed.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen fastlægger hvilke tilskud, der er omfattet af loven, samt hvem der har mulighed for tilskud, nemlig dem der er repræsenteret i Landstinget. Omfattet er også medlemmer der udtræder af et parti eller kandidatforbund. Der er tale om tilskud til politisk arbejde i Landstinget i bred forstand og tilskud til politisk arbejde forud for kommune- og landstingsvalg. Der er således ikke lagt op til en yderligere stramning af begrebet "politisk arbejde", men det er præciseret, at det er til dækning af det politiske arbejde i forbindelse med, at man er repræsenteret i Landstinget, hvilket også stemmer overens med, hvem det er der kan søge tilskud.

Til § 2

Bestemmelserne i § 2 fastslår hovedreglen, at alle der er valgt til Landstinget, enten som parti, kandidatforbund eller som enkeltkandidat har et retskrav på tilskud af en bestemt størrelse, efter ansøgning, jf. § 2, stk. 4. Det første mandat et parti eller

kandidatforbund opnår giver ret til et tilskud på 160.000 kr. Tilskuddet til det første mandat er ikke bundet til den person, der er den første kandidat udpeget for et parti eller kandidatforbund, men er alene udtryk for, at uanset om man er 1 eller 10 kandidater, så er der et grundbehov til f.eks. sekretærbistand. At tilskuddet falder til 80.000 kr. for hvert af de næste mandater er et udtryk for, at behovet for f.eks. sekretær bistand ikke vokser proportionalt med antallet af mandater.

Bestemmelsen i § 2, stk. 2 fastslår, at et medlem som er valgt uden for parti eller kandidatforbund, er berettiget til tilskud svarende til det der gælder for et parti eller kandidatforbunds første mandat, jf. ovenfor.

I § 2, stk. 3 fremhæves det, at tilskud til flere medlemmer af Landstinget, der er valgt i kandidatforbund med hinanden beregnes på tilsvarende vis som tilskud til partier.

§ 2, stk. 4 bestemmer, at tilskud efter § 2, stk. 1 - 3 ydes efter ansøgning, samt at denne ansøgning skal være indgivet senest 1. marts i ansøgningsåret. Da beregningsgrundlaget for tilskud efter stk. 1 - 3 er baseret på det antal kandidater et parti eller et kandidatforbund har den 1. januar i ansøgningsåret, jf. § 5, stk. 2, er der fastsat en frist på 2 måneder i forhold til denne skæringsdato. Da ansøgning efter § 2, stk. 1 - 3 skal ske hvert år og ikke i forbindelse med nyvalg, jf. § 5, stk. 3, er fristen sat med dato den. 1. marts, svarende til 2 måneder.

Med mindre ganske særlige forhold gør sig gældende vil en ansøgning om tilskud efter § 2 indgivet efter udløbet af 2 mdr. fristen ikke kunne imødekommes.

Ved begrebet "ganske særlige forhold" er der tænkt på udefra kommende forhold som har gjort det umuligt, at indsende ansøgning til tiden.

Til § 3

Bestemmelsen indeholder regler for partier, kandidatforbund og enkeltkandidater der i forbindelse med nyvalg bliver valgt ind i Landstinget for første gang, som altså ikke var medlem af Landstinget forud for nyvalget. Bestemmelsen finder således også anvendelse på partier, kandidatforbund og enkeltkandidater som i tidligere valgperioder har været medlem af Landstinget, men som ikke har været medlem i det Landsting som bestod forud for det sidst afholdte Landstingsvalg.

De i § 3, stk. 1 nævnte medlemmer er berettiget til tilskud efter reglerne i § 2, stk. 1 - 3, dog således, at der sker en forholdsmæssig beregning af det tilskud der udbetales i valgåret.

Afholdes eksempelvis valg i juni måned, vil der til nyvalgte partier og medlemmer valgt uden for partierne, i valgåret, kunne udbetales 6/12 af den årlige tilskud beregnet efter § 2, stk. 1 - 3. Jf. § 3, stk. 2.

§ 3, stk. 2 fastsætter, hvornår tilskuddet efter stk. 1 skal beregnes fra, nemlig fra udgangen af den måned landstingsvalget fandt sted. Fandt landstingsvalget sted den 1. juni, ydes tilskuddet med virkning fra. 1. juli og frem til 31. december samme år.

I De efterfølgende år ydes tilskuddet efter reglerne i § 2, stk. 1 - 3.

§ 3, stk. 3 fastslår, at der også gælder en 2 måneders frist for ansøgning af disse tilskud. Denne 2 måneders frist er dog ikke fastsat med dato, da det ikke altid er til at forudsige, hvornår nyvalg finder sted. Men ellers gælder der de samme principper for fristoverskridelser som efter § 2.

Fristen beregnes fra dagen efter, at landstingsvalget har fundet sted.

Eksempel 1: fandt landstingsvalg sted d. 15. januar, begynder fristen d. 16. januar og skal således være modtaget af Landsstyret senest 16. marts samme år.

Til § 4

Bestemmelsen fastslår, at også medlemmer der udtræder eller på anden måde ikke længere er medlem af det parti eller kandidatforbund med hvilket medlemmet blev valgt (løsgængere), er berettiget til tilskud (forudsat, at de beholder deres medlemskab af Landstinget). Tilskuddet udgør 40.000 kr., for ikke at tilskynde til udtræden af parti eller kandidatforbund på baggrund af økonomiske overvejelser.

Med formuleringen "Et medlem af Landstinget, valgt for et parti eller et kandidatforbund" er det sammenholdt med § 2, stk. 2, præciseret, at en enkeltkandidat valgt uden for parti eller kandidatforbund, ved indtræden og efterfølgende udtræden vil generhverve sit oprindelige tilskud på 160.000 kr., jf. § 2, stk. 2. I det medlemmet jo netop er blevet valgt ind i Landstinget uden for parti eller kandidatforbund.

Indtræder enkeltkandidaten i f.eks. et parti, vil partiet ved førstkomende ansøgning om tilskud, modtage tilskud for det indtrådte medlem, efter reglerne i § 2, stk. 1, og medlemmet vil ikke selvstændigt være berettiget til tilskud. Udtræder det pågældende medlem af partiet eller kandidatforbundet for igen at blive enkeltkandidat, genindtræder enkeltkandidaten i sin ret til tilskud efter § 2, stk. 2.

Det er ikke med sikkerhed muligt at fastslå, hvor meget et udtrædende medlem, er valgt fordi vedkommende var medlem af et parti eller kandidatforbund, eller om det er personen vælgerne har stemt på. Det er ikke sikkert, at medlemmet var blevet valgt som enkeltkandidat selvom medlemmet ved valget havde opnået et stemmeantal, der ellers var tilstrækkeligt til at blive valgt som enkeltkandidat. Det er derfor heller muligt at beregne et forholdsmæssigt tilskud på baggrund af evt. stemmeantal. Tilskuddet er, jf. ovenfor, derfor sat til 40.000 kr.

§ 4, stk. 2. Tilskuddet udbetales forholdsmæssigt, jf. reglerne i § 3, stk.2. Udtræder eller bliver medlemmet på anden måde løsgænger, f.eks. 1. juni ydes tilskuddet med 6/12 af det i stk. 1 anførte beløb.

§ 4, stk. 3 bestemmer, at tilskuddet ydes fra udgangen af den måned medlemmet udtræder eller på anden måde bliver løsgænger. Fristen beregnes fra den dag medlemmet skriftligt udmelder sig af partiet eller kandidatforbundet. Er medlemmet

af andre grunde blevet løsgænger, regnes fristen fra den dag medlemmet kan dokumentere at være blevet løsgænger.

Til § 5

§ 5, stk. 1 bestemmer, at tilskud efter §§ 2- 4 skal ansøges hvert år. Ansøgning indgives, jf. § 8 til Landsstyret.

§ 5, stk. 2 fastslår, at det årligt ansøgte tilskud efter § 2, stk. 1 - 3 beregnes på baggrund af det mandattal partiet, kandidatforbundet har den 1. januar i ansøgningsåret. Søges der om tilskud den 31. januar 20x1 for året 20x1, er det mandattallet den 1. januar 20x1 der er afgørende for det samlede tilskuds størrelse.

§ 5, stk. 3 bestemmer, at tilskud der er tildelt for et givent år ikke reduceres eller forøges som følge af nyvalg (og dermed evt. ændret mandattal) det givne år. Dette gælder selvom tilskuddet endnu ikke er søgt eller udbetalt.

Eks. 1: Er der f.eks. ydet tilskud på baggrund af 3 mandater ($160.000+80.000+80.000=320.000$ kr.) den 1. april 20x1 og der afholdes nyvalg den 23. april 20x1, hvor partiet eller kandidatforbundet opnår færre eller flere mandater, ændres tilskuddet ikke før ansøgning i år 20x2, der opgøres på baggrund af mandattallet den 1. januar 20x2. Princippet gælder også for enkeltkandidater valgt uden for parti eller kandidatforbund.

Eks. 2: Er der udskrevet nyvalg til den 18. januar 20x1 og mandattallet i den forbindelse forøges eller formindskes, er det for tilskudsåret 20x1 stadig mandattallet den 1. januar 20x1 der lægges til grund for beregningen af tilskuddet, uanset om der først ansøges eller udbetales efter valget.

Til § 6

Bestemmelsen fastslår, at et eventuelt tilskud til dækning af udgifter ved deltagelse i politisk arbejde forud for kommune- og landstingsvalg forudsætter Landstingets vedtagelse i finansloven herom.

Der består således ikke noget retskrav på at modtage tilskud til deltagelse i politisk arbejde forud for kommune- og landstingsvalg.

Baggrunden for at indsætte bestemmelser i denne landstingslov om tilskud til dækning af udgifter ved deltagelse i politisk arbejde forud for et kommune- og landstingsvalg er at tilvejebringe et regelgrundlag for udbetaling m.v. af tilskud såfremt der måtte blive afsat midler på finansloven.

I finansloven er der herefter alene behov for at træffe beslutning om bevillingens størrelse og fordeling mellem partier og kandidater opstillet udenfor partierne.

Til § 7

Bestemmelsen er en procedureforskrift som fastslår hvornår ansøgning om tilskud til deltagelse i politisk arbejde forud for et valg skal indgives.

Til § 8

Bestemmelsen er en procedureforskrift, der angiver, til hvem ansøgning indgives, hvem der træffer afgørelse om udbetaling af tilskud, og til hvem tilskud udbetales.

Ved tilskud til partierne er det selve partiet der modtager tilskuddet. Det er således ikke de enkelte medlemmer indvalgt i Landstinget, der modtager tilskuddet.

Ved tilskud til medlemmer af Landstinget valgt uden for partierne er det det enkelte medlem, der modtager tilskuddet. Det skal understreges, at der ikke er tale om løn til det pågældende medlem. Der er tale om tilskud til medlemmets udgifter ved deltagelse i det politiske arbejde.

Til § 9

For at understrege formålet med tilskud efter denne landstingslov er der indsat en bestemmelse om, at der skal oprettes en særlig bankkonto, der alene må benyttes til tilskud efter denne landstingslov.

Herved er tilskuddet adskilt fra modtagernes øvrige indtægter og udgifter og risikoen for en sammenblanding er minimeret.

Det er modtagernes vurdering, hvorledes midlerne bedst anvendes i det politiske arbejde. Derfor er det foreslået, at der ikke skal aflægges et egentligt regnskab for tilskuddets anvendelse. Derimod skal der indsendes en erklæring til Landsstyret om, at tilskuddet er anvendt i overensstemmelse med formålet, nemlig til dækning af udgifter forbundet med deltagelse i politisk arbejde i forbindelse med medlemskabet af Landstinget.

Erklæringen skal være underskrevet af den eller de personer, der af partiet, kandidatforbundet, enkeltkandidaten eller den der er udtrådt af et parti, er bemyndiget til at afgive en sådan erklæring. Den eller de personer indestår således på partiet, kandidatforbundet, enkeltkandidatens eller et udtrådt medlems vegne for, at tilskuddet er anvendt til det angivne formål.

Såfremt en erklæring ikke indsendes rettidigt, er der givet Landsstyret adgang til at træffe beslutning om at tilskud efter §§ 2 - 4 udsættes eller bortfalder. Landsstyret kan under samme betingelser træffe beslutning om helt eller delvis tilbagebetaling af tilskud efter § 6.

Til § 10

Bestemmelsen fastslår, som en naturlig forlængelse af formålet med tilskud efter denne landstingslov, at tilskud efter denne landstingslov ikke er skattepligtig indkomst for det parti, kandidatforbund eller den enkeltkandidat som modtager

tilskuddet. I forlængelse heraf er det naturligt, at et eventuelt renteafkast fra midler hensat på den særskilte bankkonto ligeledes ikke henregnes til skattepligtig indkomst.

Til § 11

Bestemmelsen fastslår at Landstingsloven træder i kraft den 1. januar 2002.

Ansøgninger for tilskudsåret 2002 bliver beregnet på baggrund af mandattallene den 1. januar 2002.